

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT MEZINÁRODNÍCH STUDIÍ
U kříže 8, 158 00 Praha 5
Tel. 0042/251080250
Fax 0042/251620294

Posudek na bakalářskou práci Kateřiny Horové

Zahraniční politika Margaret Thatcherové. Její postoj ke komunismu a Sovětskému svazu v 80. letech dvacátého století.

Zahraniční politika Británie za vlády konzervativní premiérky Margaret Thatcherové (1979-1990) je poměrně často zpracovávané téma, vývoj její politiky vůči SSSR a východnímu bloku nicméně zůstává trochu stranou pozornosti, věnované obvykle obnovenému „zvláštnímu vztahu“ se Spojenými státy, válce o Falklandy/Malvíny či jízdu na horské dráze připomínajícím proměnám premiérčiných postojů k evropské integraci. Předložená práce mapuje zvolené téma chronologicky, má neproblematizující až mírně hagiografický charakter (do něhož se jistě promítá zaměření hlavních titulů, se kterými autorka pracovala), popisná rovina výrazně převažuje nad analytickou. Za nenaplněný považuji sekundární cíl práce – prozkoumat, jak „velký měla Margaret Thatcherová vliv na svého protivníka [...] Gorbačova“ (s. 8). V závěru autorka sice uvádí, že se Thatcherové „podařilo přesvědčit generálního tajemníka, že SSSR nemůže nikdy v závodě ve zbrojení nad USA vyhrát“ (s. 46) a „mohla uplatnit svůj vliv na generálního tajemníka například v otázkách lidských práv nebo v otázce Afghánistánu“ (s. 49), tato tvrzení však nemají prakticky žádnou oporu v samotné práci ani citovaných zdrojích (např. Gorbačovových pamětech).

Struktura práce je logická, úvod funkční, stručný rozbor literatury plní základní přehledovou funkci. Autorka sice správně upozorňuje na subjektivní charakter premiérčiných pamětí, přesto na ně spoléhá podle mého názoru více, než by bylo zdravo. Jak základní tituly sekundární literatury, s nimiž pracovala, její politiku vůči komunistickému bloku hodnotí? V čem se tato hodnocení shodují, a v čem rozcházejí?

V rámci autorčiných jazykových možností je pramenný a bibliografický základ práce dostačující, v některých pasážích ale chybí odpovídající poznámkový aparát (namátkou strany 22, 40, 44). Jazyková úroveň práce je mírně podprůměrná, autorka

se nevyvarovala většího množství gramatických chyb. Z řady překlepů ve jménech nelze neuvést zábavné „Margaret Thatcherovová“ (s. 39).

Autorka se nevyvarovala věcných nepřesností – např. na s. 12 (předchůdkyně MT na kabinetních ministerských postech) opomíjí členku Wilsonových kabinetů Barbaru Castleovou, Douglas Hurd byl ministrem zahraničních věcí až do roku 1995 (s. 14), Geoffrey Howe v r. 1990 rezignoval z postu předsedy (lídra) Dolní sněmovny, nikoli ministra zahraničí (s. 45).

Odkud autorka přebírá tvrzení „sovětští lídři se vždy rádi setkávali s pravicovými politiky ze Západu, jelikož jim připadali jako tvrdí protivníci“ (s. 28)? Pasáž o Litvě (s. 43) je nejasná – jakým způsobem chtěla MT získat důkazy o sovětském výzkumu biologických zbraní?

Na základě jakých faktorů a proč tedy Thatcherová během roku 1983 změnila svoji taktiku ve vztahu k sovětskému bloku?

Předložená práce přes uvedené výhrady podle mého názoru splňuje požadavky na bakalářské práce kladené, a lze ji proto doporučit k obhajobě. Hodnotím ji na pomezí stupňů **velmi dobře až dobře**.

V Praze dne 26. května 2010

Mgr. Jan Váška
jan.vaska@centrum.cz